

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Visitatie: een goed systeem voor externe kwaliteitszorg?

Huiberts, K.

Citation

Huiberts, K. (1991). Visitatie: een goed systeem voor externe kwaliteitszorg? *Bestuurskundige Berichten*, 6(1), 14-15. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233411>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233411>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Visitatie: een goed systeem voor externe kwaliteitszorg?

Voor het eerst in haar geschiedenis wordt de studierichting bestuurskunde onderworpen aan een 'officiële' externe doorlichting. Deskundigen bekritisieren de kwaliteit van de opleiding aan de hand van een door het faculteitsbestuur geproduceerde zelfstudie. Kan deze zogenaamde visitatiecommissie wel een representatief oordeel geven over de kwaliteit van de opleiding? Is de mening van de studenten in deze niet minstens zo belangrijk?

Karin Huiberts

In de nota Hoger Onderwijs: Autonomie en kwaliteit (ministerie van O&W, 1985) wordt de universiteiten een grotere autonomie toegezegd en een ruimere programmeervrijheid. Bovendien wordt gewezen op de noodzaak van een waarborg voor de kwaliteit van het onderwijs en kwaliteitsbewaking. Met name ten behoeve van dit laatste is van september 1987 tot en met september 1988 een systeem beproefd wat gebaseerd is op het werken met commissies. Dit systeem van externe kwaliteitszorg is globaal in 3 fasen te onderscheiden, te weten de voorbereiding, de bezoeken en de afronding.

ORGANISATIE

Organisator en coördinator van de visitatie is de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU). Deze stelt allereerst een visitatiecommissie in. Tegelijkertijd voert de te bezoeken faculteit een interne evaluatie uit aan de hand waarvan een zelfstudie wordt opgesteld. Vervolgens brengt de visitatiecommissie een bezoek van 2 dagen aan de betreffende faculteit.

Tenslotte stelt de commissie een rapport op waarin een algemeen beeld wordt gegeven van de stand van zaken binnen de gehele discipline. Bovendien worden de bevindingen per faculteit gegeven.

Na aanbidding van het rapport aan het Bestuurlijk Overleg van de VSNU als opdrachtgever wordt het rapport openbaar gemaakt en overhandigd aan de onderwijsinspectie en de minister. Na aanbidding van het eindrapport wordt de visitatiecommissie gedechargeerd.

De taak van de commissie is zich een oordeel te vormen over het niveau van het onderwijs, de kwaliteit van het onderwijsproces (inclusief de onderwijsorganisatie) en het niveau van de afgestudeerden. Vervolgens moet de commissie suggesties doen om te komen tot kwaliteitsverbetering.

SAMENSTELLING

In het kader van visitatie bestuurs-, beleids- en politieke wetenschappen staat ook de Rijksuniversiteit Leiden (RUL) op het schema van bezoek en wel rond juni 1991. De VSNU heeft hiertoe de volgende commissiesamenstelling voorgesteld: Als voorzitter: Dr. G.H. Scholten, oud-hoogleraar politicologie en bestuurskunde, ex-secretaris-generaal van O&W.

Universitaire leden zijn: Prof.dr. H. Daudt, oud-hoogleraar wetenschap der politiek aan de Universiteit van Amsterdam, Prof.mr.dr. I.Th.M. Snellen, hoogleraar bestuurskunde EUR en Prof.dr. J.J.A. Thomassen, hoogleraar politicologie Uni-

versiteit Twente.

Als lid vanuit het veld is aangesteld: Mr. M. van Wolferen, lid van de Raad van State en ex-secretaris-generaal van O&W en VRO(M).

Buitenlands lid is Prof.dr. H. van Hassel, hoogleraar bestuurskunde, KU Leuven.

Tenslotte als onderwijsdeskundige: Prof.dr. H.G. Schmidt, hoogleraar onderwijsontwikkeling en -research RU Limburg.

ZELFSTUDIE

Een door de faculteitsbesturen van de RUL en de EUR ingestelde commissie heeft de zelfstudie voorbereid. Deze 82 pagina's tellende studie is in concept aan de beide vakgroepen voorgelegd, ten behoeve van besluitvorming. In deze laatste fase voor de definitieve totstandkoming van de studie, zijn ook studenten betrokken geweest. De participatie van studenten beperkte zich tot het becommentariëren van dit concept.

Het oordeel van de visitatiecommissie zal dus voornamelijk gebaseerd zijn op dit schriftelijke stuk waaraan de studenten

een minimale bijdrage hebben geleverd. Een beschrijving van de onderwijsorganisatie en het onderwijsprogramma dient mijns inziens gepaard te gaan met een uiteenzetting van de manier waarop studenten het onderwijs ervaren. Wat vindt men bijvoorbeeld over het onderwijsniveau, de kwaliteit van de college's en hoeveelheid studiestof?

Helaas is de zelfstudie reeds voorgelegd aan de visitatiecommissie. Maar om in de toekomst als student wèl gekend te worden bij dergelijke kwaliteitsbeoordelingen moeten studenten permanent betrokken worden bij beleidsvorming binnen de universitaire organisatie. Gelukkig bestaan hier tal van mogelijkheden toe. Belangrijk is wel dat studenten daadwerkelijk participeren in deze samenwerkingsverbanden. Het Bestuurskundig Overleg Orgaan voor Studenten (BOOS), waarover je elders je deze BB meer kan lezen, is zo'n samenwerkingsverband. Alleen middels actieve deelname aan een dergelijk overleg kunnen wij als studenten invloed uitoefenen op de kwaliteit van het onderwijs.

Overheid en/of bedrijfsleven?

Bestuurskunde leidt op voor functies in en rond het openbaar bestuur. Dat is het primaire uitgangspunt van de studierichting bestuurskunde. Daar wordt ook het onderwijs- en onderzoekprogramma op af gestemd. Het kennisobject van de bestuurskunde is het openbaar bestuur.

Erwin Muller

Maar is het nu ook zo dat studenten bestuurskunde vooral bij de overheid terecht komen? Van de tot nu toe afgestudeerden (143 in totaal) lijkt ongeveer de helft bij de overheid en de andere helft bij het bedrijfsleven en semi-overheid

te werken. Onder overheid versta ik hier ook onderwijs en onderzoek aan universiteiten en dienstplicht.

Hoewel nog niet iedereen een baan heeft, lijkt deze verhouding zich te stabiliseren. Meer systematische cijfers over de ar-